

KĀZU GODA SOLIS

Deja 9 pāriem
Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Ievas Tālbergas mūzika

Dejā “Kāzu goda solis” ir attēlotas vedību parašas un ticējumi – pirmo vedību deju deju vedēji jeb vīra vecāki un radi. Dancošana ar skanēšanu. Skanēšanu gaida ne tikai no grīdas un apaviem, bet arī dejojotāju apģērba un skaņu rikiem, kurus īpaši izmantoja vedību rituālos – puškaitis (puišiem) un trejdeksnis (meitām). Tie simbolizē Austras koku jeb Pasaules un dzīvības koku.

Dejā nepieciešamie atribūti.

- Meitām – 8 trejdeksņi. Ja nav norādīts citādi, trejdeksni tur sev priekšā labā rokā I roku pozīcijas augstumā, kreisā roka sānos.
- Puišiem – 8 puškaiši. Tas ir nomizots sauss koks ar zariem 2,5 m līdz 3 m garš, rotāts ar dzīpariem, auduma gabaliņiem, lentām un zvārguļiem. Ja nav norādīts citādi, puškaišus tur sev priekšā labā rokā I roku pozīcijas augstumā, kreisā roka gar sāniem.

Dejojāji tērpušies goda tērpos, solo meitai – līgavas tērps.

Deja sacerēta Kazdangā 2011. gada vasarā, pirmo reizi tā iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā ģilde” Tautas deju ansamblī *Ligo* 2011. gada rudenī. “Kāzu goda solis” ir deju no deju izrādes “Zalkša līgava” 2. daļas “Zalkša pili”. Izrādes pirmizrāde notika 2011. gada 4. decembrī Rīgas Latviešu biedrībā.

2014. gada 25. janvārī Jaunrades deju konkursā Valmierā “Kāzu goda solis” iegūst III vietu, “Viļa Ozola “Zemgales deju ķēniņa” balvu” un Pētera Dundura balvu.

Dejai ir Ievads un 4 gājieni, muzikālais taktsmērs 4/4.

Dejas sākumā 8 pāri iznāk uz skatuves un nostājas divās diagonālēs – no kreisās puses 1. kulises līdz skatuves dibenplāna centram un no labās puses 1. kulises līdz skatuves dibenplāna centram (1. zīm.). Puiši tur puškaiti ar abām rokām sev priekšā un balsta pret zemi, II neizvērstā kāju pozīcija. Kreisās puses meitām trejdeksnis kreisā rokā, labās puses meitām – labā rokā, brīvā roka sānos, VI kāju pozīcija.

Ievads

(I / 8 t.)

1. – 4. t. *Jaunais pāris* iznāk no labās un kreisās puses 3. kulises, satiekas skatuves dibenplāna centrā, sadod kreisās rokas un pagriežas ar skatu pret skatītājiem.

Pārējie dejojāji stāv.

5. t.

“Viens, divi” – puiši pārņem puškaiti vienā rokā: kreisās puses puiši – kreisā rokā, labās puses puiši – labā rokā, brīvā roka gar sāniem.

Dejojāji šūpojas sānis diagonālē pret *Jauno pāri*. Meitas uz “viens” žvadzina trejdeksni.

Jaunais pāris stāv.

- “Trīs, četri” – deļotāji šūpojas diagonālē sānis no *Jaunā pāra*. Meitas uz “trīs” ŗvadzina trejdeksni.
Jaunais pāris stāv.
6. t.
“Viens, divi” – deļotāji izpilda 2 pieliciena soļus diagonālē pret *Jauno pāri*. Kustības beigās deļotāji nelielā iesēdienā liek kāju uz puspēdas VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi meitas ŗvadzina trejdeksni, puīši piesit pie grīdas puškaiti.
Jaunais pāris stāv.
- “Trīs, četri” – deļotāji izpilda 2 pieliciena soļus diagonālē uz otru pusi. Kustības beigās deļotāji nelielā iesēdienā liek kāju uz puspēdas VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi meitas ŗvadzina trejdeksni, puīši piesit pie grīdas puškaiti.
Jaunais pāris stāv.
7. – 8. t. Deļotāji atkārto 5. – 6. t. darbību.

Pirmais gājiens

Meitu solis

(II / 8 t.)

1. t. Meitas, izpildot 1. kustību, virzās pret skatuves centra līniju (1. zīm., nepārtrauktās līnijas). Kreisās puses meitas kustību sāk ar kreiso kāju, trejdeksnis kreisajā rokā.
Puiši tur puškaiti ar abām rokām sev priekšā un balsta pret zemi, II neizvērstā kāju pozīcija.
Jaunais pāris stāv.
2. t. Izpildot 1. kustību, meitas skatuves centra līnijā apdeļo viena otru negrieļoties. Kustību iesākot, mainās gar kreisajiem pleciem.
Jaunais pāris un puīši stāv.
3. t. Izpildot 1. kustību, meitas grieļas viena ap otru DCV un takts beigās iesāk virzību uz gājiena sākuma vietām.
Jaunais pāris un puīši stāv.
4. t.
“Viens, divi” – izpildot 4 plašus skrēļiena soļus, meitas nonāk gājiena sākuma vietās.
Jaunais pāris un puīši stāv.
- “Trīs” – izpildot soli ar palēcienu, meitas pagrieļas puspagrieļienu.
Jaunais pāris un puīši stāv.
- “Četri” – meitas izpilda 2 kāju piesitienus, vienlaicīgi 2 reizes ŗvadzinot trejdeksni uz augšu diagonālē pa labi (ja trejdeksnis labajā rokā) vai pa kreisi (ja trejdeksnis kreisajā rokā).
Jaunais pāris un puīši stāv.
5. – 8. t. Meitas izpilda 2. kustību 2 reizes. Kreisās puses meitas kustību sāk ar kreiso kāju, grieļas pa kreisi un apdeļo puisi pret DCV (2. zīm.).

Otrais gājiens

Puišu solis

(I, II / 10 t.)

1. t.

“Viens, divi” – puiši pārņem puškaiti labajā rokā, tur to sev priekšā I roku pozīcijas augstumā.

Sākot ar labo kāju, izpilda iesēdienā plašu soli uz priekšu, kreiso kāju liek uz puspēdas klāt VI kāju pozīcijā (3. zīm.).

Jaunais pāris un meitas stāv. Kreisās puses meitām trejdeksnis kreisajā rokā, labās puses meitām – labajā rokā, brīvā roka sānos, VI kāju pozīcija.

“Trīs, četri” – turpinot virzību, puiši izpilda iesēdienā plašu soli uz priekšu, sākot ar kreiso kāju, labo kāju liek uz puspēdas klāt VI kāju pozīcijā.

Jaunais pāris un meitas stāv.

2. t.

Turpinot virzību, puiši 4 reizes izpilda slīdošu soli ar palēcienu nelielā iesēdienā.

Jaunais pāris un meitas stāv.

3. t.

“Viens, divi” – puiši izpilda 2 pielīciena soļus pa labi (4. zīm., nepārtrauktās līnijas). Kustības beigās puiši nelielā iesēdienā liek kreiso kāju uz puspēdas VI kāju pozīcijā, puiši piesit pie grīdas puškaiti un pagriežas 1/4 pa labi.

Jaunais pāris un meitas stāv.

“Trīs, četri” – puiši, gar mugurām mainoties, izpilda 2 pielīciena soļus pa kreisi (4. zīm., nepārtrauktās līnijas). Kustības beigās puiši nelielā iesēdienā liek labo kāju uz puspēdas VI kāju pozīcijā, puiši pie grīdas piesit puškaiti un pagriežas 1/4 pa labi.

Jaunais pāris un meitas stāv.

4. t.

Dejotāji atkārto 3. t. darbību pretējās vietās.

5. – 6. t.

Puiši pagriežas pret *Jauno pāri*, kreisās puses puiši pārņem puškaiti kreisajā rokā.

Izpildot slīdošu soli ar palēcienu nelielā iesēdienā 8 reizes, puiši vispirms dejo 2 kolonnās pret jauno pāri, tad, griežoties no centra līnijas, pret skatuves priekšplānu (5. zīm., nepārtrauktās līnijas).

Jaunais pāris un meitas stāv.

7. t.

Izpildot 1. kustību, puiši met loku gar skatuves priekšplānu un, dejojot aiz meitām, iesāk virzību uz gājiena sākuma vietām (5. zīm., pārtrauktās līnijas). Palēciena laikā puiši žvadzina puškaiti, it kā ar sitienu strauji to virzot uz priekšu.

Jaunais pāris un meitas stāv.

4. t.

“Viens, divi” – izpildot 4 plašus skrējiena soļus, puiši nonāk gājiena sākuma vietās (meita puisim pie labā sāna).

Jaunais pāris un meitas stāv.

“Trīs”

– izpildot soli ar palēcienu, puiši pagriežas pret centra līniju.

Jaunais pāris un meitas stāv.

- “Četri” – puīši izpilda 2 kāju piesitienus, vienlaicīgi 2 reizes pie zemes piesit puškaiti.
Jaunais pāris un meitas stāv.

Trešais gājiens

Kopsolis

(II / 32 t.)

1. – 2. t. Dejotāji atkārtο ievada 5. – 6. t. darbības – šūpošanās un pielieciena soļi.
Jaunais pāris stāv.
3. t.
“Viens, divi” – 2 pāri, kuri atrodas vistuvāk *Jaunajam pārim*, izpilda 4 plašus skrējiena soļus nelielā iesēdienā, virzoties pret centra līniju (6. zīm.).
Pārējie dejotāji izpilda 2 pielieciena soļus uz puspēdām, virzoties diagonālēs pret *Jauno pāri*.
Jaunais pāris stāv.
- “Trīs, četri” – 2 pāri, kuri atrodas vistuvāk *Jaunajam pārim*, sadod kreisās rokas mazajās sudmaliņās (trejdeksņi un puškaiši labā rokā) un, izpildot 4 plašus skrējiena soļus, griež sudmaliņas puspagriezīenu un vienlaicīgi virzās pret skatuves priekšplānu (7. zīm., nepārtrauktās līnijas).
Pārējie dejotāji izpilda 2 pielieciena soļus uz puspēdām, virzoties diagonālēs pret *Jauno pāri*.
Jaunais pāris stāv.
4. – 6. t. Dejotāji atkārtο 3. t. darbību, līdz centra līnijā ir sanākuši visi pāri. Dejotāji, kuri atrodas sudmaliņās, turpina griešanos un virzību (7. zīm., pārtrauktās līnijas).
Jaunais pāris stāv.
7. – 8. t. Pārinieki izpilda 3. kustību. 7. t. atkāpjas no centra līnijas, pagriežas ar skatu viens pret otru, 8. t. griežas ap puškaiti pusotru reizi.
Jaunais pāris stāv.
9. – 10. t. Meitas izpilda 2. kustību.
Jaunais pāris un puīši stāv.

Ceturtais gājiens

Cauri gatvei

(I / 18 t.)

1. t. Pārinieki nostājas gatvē. Pūsis ar labo roku aptver meitu, puškaitis – kreisā rokā, meitai trejdeksnis labā rokā.
Pāri, kuri atrodas vistuvāk *Jaunajam pārim*, izpildot 1. kustību, met lokus un virzās cauri gatvei (8. zīm., nepārtrauktās līnijas). Palēciena laikā dejotāji žvadzina puškaiti un trejdeksni, it kā ar sitienu strauji to virzot uz priekšu.
Jaunais pāris, izpildot gājiena soļus, virzās uz skatuves centru (aiz dejojošiem pāriem).
Pārējie dejotāji stāv.
2. t. Izpildot 1. kustību, virzību iesāk nākošie 2 pāri, sekojot pirmajiem pāriem, kuri, savukārt, veido apli (8. zīm., pārtrauktās līnijas).

- Jaunais pāris*, izpildot gājiena soļus, virzās uz skatuves centru (aiz dejojošiem pāriem).
Pārējie dejojāji stāv.
3. – 4. t. Dejojāji atkārto 1. – 2. t. darbības, kamēr cauri gatvei ir izdejojuši visi pāri un ir izveidots aplis (ar skatu kustības virzienā).
Jaunais pāris, nonākot skatuves centrā, pagriežas ar skatu viens pret otru un sadod rokas slēgtajā satvēriena, sadotās rokas nedaudz elkoņos ieliekas un paceltas jostas augstumā.
5. – 6. t. Pārinieki izpilda 3. kustību, puīši atkāpjas ar muguru pret centru.
7. – 8. t. Meitas izpilda 2. kustību. 8. t. izpilda tikai plašus skrējiena soļus nelielā iesēdienā un virzās iekšējā aplī pret DCV (9. zīm.).
Jaunais pāris un puīši stāv.
9. t. Dejojāji izpilda 1. kustību. Puīši ņem puškaiti kreisajā rokā. Iesāk kustību uz āru, un, mainoties ar meitām, virzās iekšējā aplī pret DCV. Meitas pēc maiņas maina virzienu un dejo ārējā aplī DCV (10. zīm.). Palēciena laikā dejojāji žvadzina puškaiti un trejdeksni, it kā ar sitienu strauji to virzot uz priekšu.
Jaunais pāris izpilda pielieciena soļus pa labi, griežoties uz vietas pāri DCV.
10. t. Izpildot 8 plašus skrējiena soļus nelielā iesēdienā, dejojāji turpina virzību apļos.
Jaunais pāris turpina izpildīt pielieciena soļus pa labi. 10. t. beigās nelielā iesēdienā kreiso kāju liek uz puspēdas VI kāju pozīcijā.
11. – 12. t. Pārinieki izpilda 16 plašus skrējiena soļus nelielā iesēdienā. Puīši turpina virzību iekšējā aplī, lēnām puškaiti virzot sānis līdz II roku pozīcijai. Meitas ar 4 soļiem apgriežas uz vietas 1 reizi pa labi, un virzās ārējā aplī pret DCV, lēnām pārņemot trejdeksni kreisajā rokā, labo roku liekot uz puīša kreisās rokas plauksta locītavas (10. zīm.).
Jaunais pāris izpilda pielieciena soļus pretējā virzienā.
13. – 14. t. Visi dejojāji izpilda 3. kustību. *Jaunais pāris* griežoties sadod labās rokas sasveicināšanās satvērienā. Nesadotās rokas gar sāniem.
15. – 16. t. Meitas izpilda 2. kustību.
Jaunais pāris turpina griezties sasveicināšanās satvērienā.
Puīši stāv.
17. t. Pārinieki izpilda 1. kustību dārziņā. Puškaitis un trejdeksnis kreisā rokā, ar labo roku satver pārinieka kreiso roku pie plauksta locītavas.
Jaunais pāris pagriežas ar skatu viens pret otru un sadod rokas slēgtajā satvērienā, sadotās rokas nedaudz elkoņos ieliekas un paceltas jostas augstumā.
18. t. Pārinieki, turpinot virzību dārziņā, izpilda 4 plašus skrējiena soļus nelielā iesēdienā, soli ar palēcieni un 3 kāju piesitienus.
Piesitienus izpilda aplī ar skatu pret *Jauno pāri*. Meitas 3 reizes žvadzina trejdeksni uz augšu diagonālē pa labi, puisis 2 reizes sit puškaiti pret zemi un paliek II neizvērstā kāju pozīcijā. Puškaiti balsta pret zemi un tur abās rokās.

Kustību apraksts

Mūzikas taktsmērs 4/4

1. kustība

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, meitām trejdeksnis un puisiem puškaitis labā rokā. Kreisā roka meitām sānos, puisiem – gar sāniem. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t.

“Viens” – izpilda soli ar palēcienu. Kustības sākumā meitas žvadzina trejdeksni, puisi skandina (vēzē) puškaiti nedaudz uz priekšu.

“Divi, trīs, četri” – izpilda 6 plašus skrējiena soļus. Soļus izpilda plūstoši.

Atkārtotot kustību, sāk ar kreisi kāju.

2. kustība

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājas blakus viens otram, meita puisi pie labā sāna. Puiši tur puškaiti ar abām rokām sev priekšā un balsta pret zemi, II neizvērstā kāju pozīcija. Meitām trejdeksnis labā rokā, VI kāju pozīcija. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t.

“Viens, divi” – izpildot skrējiena soļus uz vietas nelielā iesēdienā, meitas griežas uz vietas vienu reizi pa labi. Puisis stāv.

“Trīs, četri” – izpildot soli ar palēcienu un 2 plašus skrējiena soļus, meita dejo apkārt puisim DCV. Kustības sākumā meitas žvadzina trejdeksni sānis pa labi. Puisis stāv.

2. t.

“Viens, divi” – izpildot 4 plašus skrējiena soļus, meitas turpina apdejojot puisi, līdz nonāk savā vietā. Trejdeksni lēnām virza no sāniem uz sākuma stāvokli. Puisis stāv.

“Trīs, četri” – izpilda soli ar palēcienu un 2 kāju piesitienus. Piesitienu laikā meita 2 reizes žvadzina trejdeksni uz augšu diagonālē pa labi. Puisis stāv.

3. kustība

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājas ar skatu viens pret otru. Puisiem puškaitis un meitām trejdeksnis labajā rokā, VI kāju pozīcija. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t.

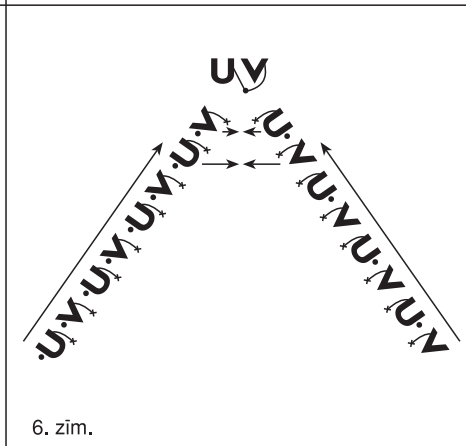
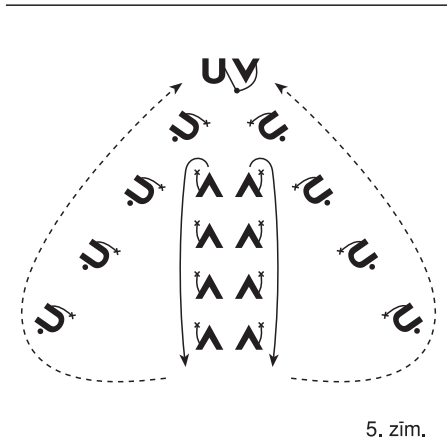
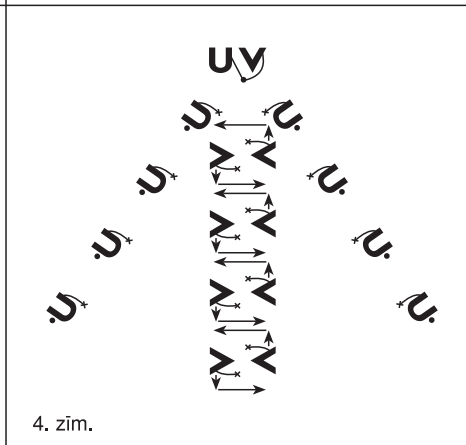
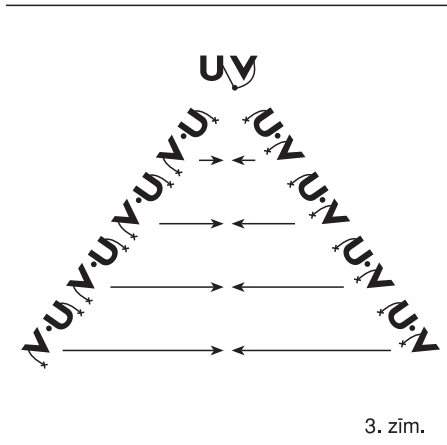
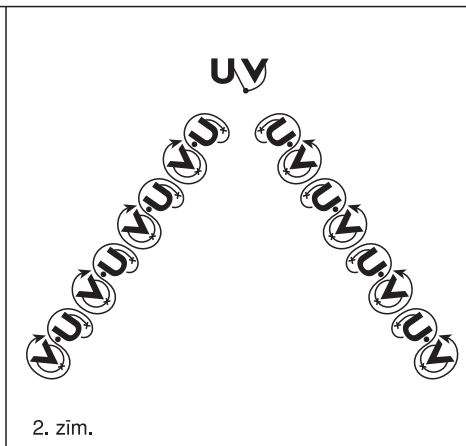
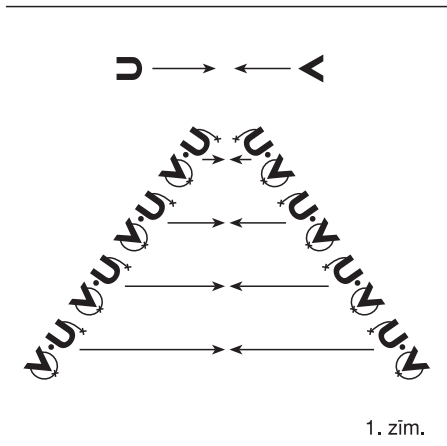
“Viens, divi” – izpildot 4 plašus gājiena soļus atmuguriski, pārinieki atkāpjas viens no otra.

“Trīs, četri” – izpilda soli ar palēcienu un 2 kāju piesitienus VI kāju pozīcijā. Piesitienu laikā meita 2 reizes žvadzina trejdeksni uz augšu diagonālē pa labi, puisis 2 reizes sit puškaiti pret zemi.

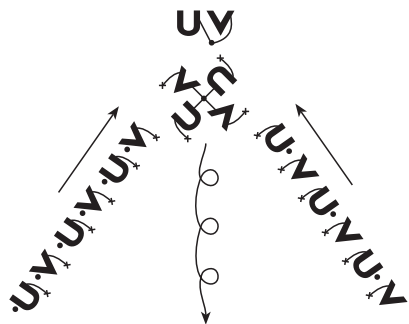
2. t.

Puisis pārņem puškaiti kreisajā rokā un balsta to pret zemi, meita satver puškaiti ar kreiso roku, labajā rokā trejdeksnis. Izpildot 1. kustību (soli ar palēcienu un 6 plašus skrējiena soļus nelielā iesēdienā), pārinieki dejo ap puškaiti 1 reizi DCV.

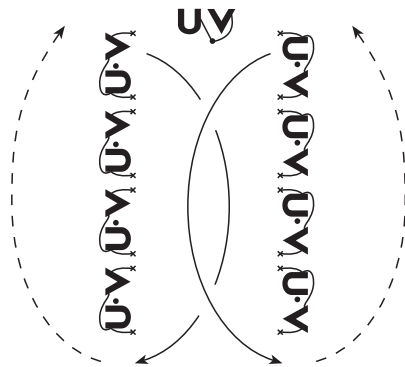
KĀZU GODA SOLIS

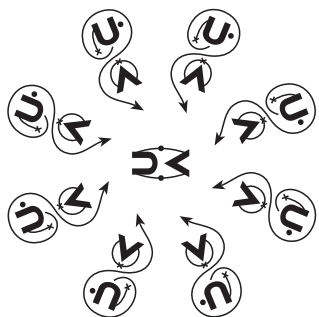
KĀZU GODA SOLIS

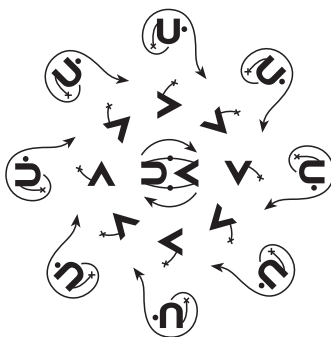
7. zīm.

8. zīm.

9. zīm.

10. zīm.

KĀZU GODA SOLIS

Ieva Tālberga

I Lēni
G

II

II

I

SECĪBA: I ; II - 4x; I ; II - 6x + 2 taktis